

Білоцерківський національний аграрний університет

Соціально-гуманітарний факультет

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Всеукраїнського круглого столу на тему:

«АНТИКОРУПЦІЯ ТА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»

06 грудня 2023 року

(електронне видання)

м. Біла Церква - 2023

«АНТИКОРУПЦІЯ ТА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»: матеріали Всеукраїнського круглого столу присвячені Міжнародному дню боротьби з корупцією – м. Біла Церква: БНАУ, 2023. 73 с.

Матеріали електронного видання містять питання, що стосуються корупції, як економічного, політичного, та правового явища, та підвищення рівня доброчесності громадян на шляху до подолання корупції в державі.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників круглого столу без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

УДК 340

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ

Малишко І.В., ст. викладач
Білоцерківський національний аграрний університет
м. Біла Церква, Україна

У стані війни всі «хронічні хвороби» суспільства проявляються з винятковою гостротою. Не стала виключенням й корупція в Україні. В сучасних умовах військової агресії однією із важливих умов не тільки перемоги але й збереження державного суверенітету та відновлення територіальної цілісності є забезпечення політичної, економічної та соціальної стабільності в нашій державі. Одним із факторів, що суттєво може впливати на досягнення цих завдань залишається корупція.

Курс на європейську інтеграцію вимагає від України дотримання вимог Ради Європи, що потребує впровадження ефективних механізмів запобігання та протидії корупції, імплементації кращих зарубіжних практик боротьби з цим негативним соціальним явищем, насамперед політичних, нормативно-правових, організаційно-функціональних, інституційних механізмів подолання та попередження корупції, що успішно реалізовані в передових зарубіжних країнах.

Базовим нормативно-правовим актом з питань боротьби та протидії корупції є Закон України «Про запобігання корупції», який було прийнято 14.10.2014 року [1]. Прийняття цього законодавчого акту у 2014 році стало позитивним дієвим кроком на шляху створення в нашій державі ефективних механізмів протидії корупції. Позитивними положеннями цього законодавчого акту слід вважати заходи із запобігання корупційним правопорушенням, запобігання та врегулювання конфлікту інтересу, здійснення фінансового контролю, захисту викривачів, запобігання корупційним правопорушенням у діяльності юридичних осіб, впровадження правил етичної поведінки тощо. Позитивним кроком стало також впровадження нового порядку прийняття заяв та повідомлень про корупційні правопорушення, їх реєстрації, обліку та розгляду. Позитивним і довгоочікуваним заходом стало

створення нових інституцій у сфері протидії корупції, таких як НАЗК, НАБУ, САБ, системи антикорупційних судів.

Через повномасштабне вторгнення росії на територію України у лютому 2022 року реформи, які були пов'язані з подоланням корупції, були поставлені на «паузу», а діяльність органів публічної влади, що забезпечували антикорупційну діяльність, спрямована на захист країни та боротьбу з ворогом.

Але в умовах військового стану корупція вийшла на новий рівень, що шкодить не лише військовим діям, але довірі до України на міжнародній арені і в подальшому приєднанні до Європейського Союзу.

Боротьба з корупцією займає центральне місце у внутрішній і зовнішній політиці Європейського Союзу. Превентивні дії, криміналізація, заморожування, конфіскація та вилучення активів, міжнародне співробітництво: це ключові елементи будь-якої стратегії подолання корупції. Серед основних нормативних актів, які використовують в Європейському Союзі та, які стосуються проблем корупції є:

Конвенція Європейського Союзу про боротьбу з корупцією за участю посадових осіб Європейських Співтовариств або посадових осіб держав-членів. Згідно з Конвенцією, кожна країна ЄС повинна вжити необхідних заходів для криміналізації як активної, так і пасивної корупції з боку державних службовців. Як участь, так і підбурювання будь-якої з цих форм корупції підпадає під дію Конвенції[2].

Конвенція про захист фінансових інтересів Європейських Співтовариств. Конвенція та протоколи до неї дають узгоджене юридичне визначення шахрайства, вимагають від їх підписантів запровадити кримінальні покарання за шахрайство.

Рамкове рішення Ради 2003/568/ЖНА від 22 липня 2003 року про боротьбу з корупцією в приватному секторі. Країни ЄС зобов'язані карати діяння, навмисно вчинені в рамках підприємницької діяльності:

- розбещення особи: обіцяючи, пропонуючи або надаючи безпосередньо чи через посередника особі, яка в будь-якій якості керує чи працює на юридичну особу приватного сектора, неправомірну перевагу будь-якого роду для цієї особи чи третьої сторони для того, щоб особа повинна виконувати або утримуватися від виконання будь-яких дій, що порушують обов'язки цієї особи;

- вимагання неправомірної переваги: особа запитує або отримує, безпосередньо чи через посередника, будь-яку неправомірну перевагу, або приймає обіцянку такої переваги для себе чи для третьої сторони, під час виконання будь-якої якості керівництва чи роботи для суб'єкта приватного сектора, щоб вчинити або утриматися від вчинення будь-яких дій, що порушують свої обов'язки. Вищезазначене стосується підприємницької діяльності у прибуткових та неприбуткових структурах.

Вищезазначені нормативно-правові акти формували антикорупційну політику Європейського Союзу протягом багатьох років. Наразі постало питання щодо розширення можливостей цієї політики шляхом введення антикорупційних санкцій [4].

Однією із важливих рекомендацій щодо удосконалення антикорупційної політики в Україні було перейняття досвіду таких провідних країн Європи як Швеція, Данія, Естонія, Фінляндія, тощо. Визначено, що потрібно боротися не з результатами корупції, а викорінювати причину.

Список використаних джерел

1. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 р. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 49. С. 2056. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> .

2. Біленко В. Шляхи удосконалення антикорупційного законодавства в Україні в умовах війни / В.Біленко // Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». – 2013. – № 3. – С.241-244.

3. What is the European Union (EU) doing to combat corruption in EU countries?

URL:<https://epthinktank.eu/2021/02/22/what-is-the-european-union-eu-doing-to-combat-corruption-in-eu-countries/>

4. Ільенок Т. В. Боротьба з корупцією: міжнародний досвід. Юридична наука. 2013. № 2. С. 71–77. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/jnn_2013_2_11

ДІЯ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА ПІД ЧАС ОПЕРАЦІЙ З ПІДТРИМКИ ЧИ ВСТАНОВЛЕННЯ МИРУ, ЩО ПРОВОДЯТЬСЯ ПІД ЕГІДОЮ ООН

Сокиринська О.А., к.ю.н.,
завідувач кафедри публічно-правових дисциплін,
Білоцерківський національний аграрний університет
м. Біла Церква, Україна

У випадку виникнення міжнародного конфлікту або конфлікту не міжнародного характеру особи зі складу військових підрозділів, що беруть участь в операціях з підтримки чи відновлення миру, повинні дотримуватись норм міжнародного гуманітарного права, якщо вони є учасниками збройного протистояння на боці однієї зі сторін конфлікту. Якщо ж вони не беруть активної участі у такому протистоянні, їх можна вважати цивільними особами протягом всього часу, доки ця ситуація залишається незмінною.

ЗМІСТ

Ковальчук І.В. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У ВИЩІЙ ШКОЛІ, ЯК СКЛАДОВА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	3
Сімакова С.І. ДОБРОЧЕСНІСТЬ ГРОМАДЯН, ЯК РУШІЙНИЙ МЕХАНІЗМ ДО ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ В ДЕРЖАВІ.....	5
Малишко І.В. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	8
Сокиринська О.А. ДІЯ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА ПІД ЧАС ОПЕРАЦІЙ З ПІДТРИМКИ ЧИ ВСТАНОВЛЕННЯ МИРУ, ЩО ПРОВОДЯТЬСЯ ПІД ЕГІДОЮ ООН	10
Дмитренко М.О. Сокиринська О.А. АНТИКОРУПЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ – ОСНОВА ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ДОБРОБУТУ СУСПІЛЬСТВА.....	12
Бастюченко Д.Є. (Науковий керівник - Сокиринська О.А.). КОРУПЦІЙНІ ПРОБЛЕМИ В УКРАЇНІ.....	14
Кириченко. В.В.(Науковий керівник - Сокиринська О.А.). АНТИКОРУПЦІЙНА СИСТЕМА В УКРАЇНІ.....	17
Бровко Н.І. ДО ПИТАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	18
Терещук М.М. ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА АНАЛІТИКИ ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЙНИХ СХЕМ	21
Ломакіна І.Ю. ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЕГУЛЮВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	24
Глібко І.І. (Науковий керівник – Росавицький О.О.) КОРУПЦІЯ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УКРАЇНІ В 2023.....	26